

BİREYİN İÇ DÜNYASINI ESAS ALAN ESERLER

- ✓ Cumhuriyet Dönemi'nde, özellikle 1940'lı yıllardan itibaren milli edebiyat ve sosyal gerçekçi roman tarzlarından farklı olarak ortaya çıkmıştır.
- ✓ Psikoloji ve psikiyatri bilim dallarından etkilenecek merkeze **birey** alınır.
- ✓ Bireyin **psikolojik tahlilleri**, **ruh çözümlemeleri** ve **bilinçaltı** roman ve hikâyelerde geniş yer tutar.
- ✓ Eserlerde; **bireyin kimlik sorunları**, **bilinçaltı**, **manevi boşluk**, **yabancılaşma**, **kaçış**, **doğaya sığınma** önemli yer tutar.
- ✓ Eserlerde estetik ve sanatsal bir dil kullanılır.
- ✓ İlâhi bakış açısı kullanılır.

Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Eserler - Boşluk doldurma

- Olaylardan ve bireylerden hareketle **bireyin iç dünyasını** anlatmışlardır.
- Bireyin bunalımı, sıkıntısı, yalnızlığı, yabancılaşması, kendisiyle hesaplaşması gibi temalar işlenmiştir.
- Eserlerde özellikle bilinç akışı, iç konuşma, iç gözlem, empati gibi teknikler kullanılmıştır.
- Psikoloji ve psikiyatri biliminden yararlanılmıştır.
- Peyami Safa, **Tarık Buğra**, Samiha Ayverdi, A. Şinasi Hisar, **Halikarnas Balıkcısı**, Oktay Akbal, **Ahmet Hamdi Tanpınar**, Memduh Şevket Esendal, **Mustafa Kutlu**, Zeyyat Selimoğlu, **Selim İleri**, Samet Ağaoğlu, bireyin iç dünyasını esas alan yazarlardır.
- **Abdülhak Şinasi Hisar**, romanlarında Rumelihisarı - Büyükada - Çamlıca üçgeninde varlıklı, gününü gün eden, sorunsuz insanların yaşamlarının yanı sıra mutluluk içinde geçen çocukluk ve gençlik hatıralarını yansıtmıştır.
- Abdülhak Şinasi'nin **Fahim Bey ve Biz** adlı romanı çocukluk yıllarındaki izlenimlerinin ürünüdür.
- **Abdülhak Şinasi Hisar** ilk romanı olan **Fahim Bey ve Biz**'i akıcı bir dil ve yetkin bir üslupla yazmıştır.
- **Çamlıcadaki Eniştemiz**, Abdülhak Şinasi'nin roman türündeki diğer eseridir.
- **Boğaziçi Mehtapları**, Geçmiş Zaman Köşkleri, **Boğaziçi Yalıları**, İstanbul ve Pierre Lotti **Abdülhak Şinasi Hisar**'ın **anı** türündeki eserleridir.
- **Peyami Safa**, romanlarında genellikle **Doğu-Batı** kültür çatışmaları, madde - ruh - insan psikolojisi toplumsal değişme sonucu yaşanan bunalımları anlatır.

- Peyami Safa **Kültür Haftası** dergisini çıkarmıştır.
- Peyami Safa, yazınsal düzeyini beğenmediği yapıtlarında **Server Bedi** takma adını kullanmıştır. Bu adla yayımladığı **Cumbadan Rumbaya** adlı polisiye dizi romanları ve **Cingöz Recai** adlı romanları ilgi görmüştür.
- Peyami Safa'nın bir bakıma, çocukluk yıllarında yakalandığı kemik hastalığı sonrasında gelişen olayları anlattığı ilk otobiyografik roman sayılan **Dokuzuncu Hariciye Koşu** en tanınmış romanıdır. Kahramanları **Hasta genç, Nüzhet** ve **Ragıp**.
- Peyami Safa **Matmazel Noralya'nın Koltuğu**, adlı romanında tıp okurken bunalıma girerek felsefeye, mistisizme yönelen bir gencin öyküsünü anlatır. Başkahramanı **Ferit**'tir.
- Peyami Safa **Fatih Harbiye** adlı romanında Batılılaşmanın Türk insanındaki ve toplumundaki etkilerini anlatmıştır.
- Peyami Safa ilk romanı **Sözde Kızlar**'da mütareke döneminde İstanbul'un ahlaki çöküntüsünü işlemiştir.
- **Attila** romanı Peyami Safa'nın tek tarihi romanıdır.
- **Sözde Kızlar**, Bir Tereddüdün Romanı, **Biz İnsanlar**, Canan, **Yalnızız**, **Peyami Safa'nın diğer romanlarıdır**.
- **Gençliğimiz**, Karanlık Kralı, **Süngülerin Gölgesinde** Peyami Safa'nın **hikâye** türündeki eserleridir.
- Memduh Şevket Esendal durum üzerine kurulan **çehov tarzı** adı verilen modern öykücülüğün temsilcisidir.
- Memduh Şevket Esendal yapıtlarında sıradan insanların gündelik yaşamları üzerinde durur.
- Memduh Şevket Esendal **Ayaşlı ve Kiracıları** adlı romanında Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki Ankara'sını ve farklı insanların ilişkilerini ustalıkla anlatmıştır.
- Memduh Şevket Esendal'ın en güçlü romanı **Ayaşlı ve Kiracıları**'dır.
- Memduh Şevket Esendal'ın Ayaşlı ve Kiracıları ve Vassaf Bey'in yanı sıra **Miras** adlı bir romanı daha vardır.
- **Otlakçı**, Mendil Altında, **Hava Parası** Memduh Şevket Esendal'ın **hikâye** türündeki eserleridir.
- Memduh Şevket Esendal'ın **İhtiyar Çilingir**, Kelepir, **Gödeli Mehmet** adlı eserleri **hikâye** türündedir.
- Halikarnas Balıkcısı'nın asıl adı **Cevat Şakir Kabaağaçlı**'dır.

- Halikarnas Balıkcısı yapıtlarında genellikle Ege, Akdeniz kıyı ve açıklarında gelişen, denize bağlı olayları işlemiştir.
- Halikarnas Balıkcısı edebiyatımızda **deniz sürgünü** olarak tanınmıştır.
- **Deniz Gurbetçileri**, deniz süngercilerini, balıkçıların, denize açılan insanların yaşadıkları tehlikeleri masallaştırarak anlatır.
- **Aganta Burina Burinata**, Ötelerin Çocuğu, **Uluç Reis**, Turgut Reis, **Deniz Gurbetçileri** Halikarnas Balıkcısı'nın **roman** türünde eserleridir.
- **Ege Kıyılarında**, Ege'nin Dibi Halikarnas Balıkcısı'nın **hikâye** türündeki eserlerindendir.
- **Merhaba Akdeniz**, Yaşasın Deniz, **Gülen Ada**, Dalgıçlar, **Ege Kıyılarında** Halikarnas Balıkcısı'nın **hikâye** türündeki eserlerindendir.
- **Mavi Sürgün**, Halikarnas Balıkcısı'nın **anı** türündeki eseridir.
- Tarık Buğra, kasaba hayatından, orta sınıf insanların ev ve aile ortamlarından kesitler verdiği hikâyelerinde yoğun şiirsel bir dille aşk, yalnızlık ve uyumsuzluk gibi temaları işlemiştir.
- Tarık Buğra ilk romanı **Küçük Ağa**'dan sonra Kurtuluş Savaşı'na merkezden değil bir kasabadan baktığı **Küçük Ağa Ankara'da** romanını yazmıştır.
- Tarık Buğra, **Osmanlık** adlı romanında Osman Bey'in Osmanlı Devleti'ni kurmasını anlatır.
- İbişin Rüyası, **Siyah KEhribar** Dönemeçte, **Firavun İmanı**, Yalnızlar, **Gençliğim Eyvah** Tarık Buğra'nın diğer romanlarıdır.
- **Oğlumuz**, Yarın Diye Bir Şey Yoktur, **İki Uyku Arasında** Tarık buğra'nın hikâye türündeki eserleridir.
- **Akümülatörlü Radyo**, Ayakta Durmak İstiyorum, **Sahibini Arayan Madalya**, Üç Oyun Tarık Buğra'nın tiyatro türündeki eserleridir.
- Öykülerinde genellikle **Karadenizli denizcilerin** sorunlarını anlatan **Zeyyat Selimoğlu**'nun tek romanı **Tutkunun Köşeleri**'nde sınıf atlama ve zenginleşme idealini işlemiştir.
- Zeyyat Selimoğlu'nun Karadenizli denizcilerin yaşamını anlattığı **Direğin Tepesinde Bir Adam** ve **Deprem** adlı öyküleri ödülleri almıştır.
- **Selim İleri** roman ve öykülerinin yanı sıra senaryolar, denemeler ve edebiyatla ilgili incelemeler de yazmıştır.
- Selim İleri, ilk öykü kitabı **Cumartesi Yalnızlığı**'nda sınırlı ilişkiler içinde sıkışan insanların yaşamlarını anlatır.

- **Pastırma Yazı**, Bir Denizin Eteklerinde Selim İleri'nin **hikâye** türünde yazmış olduğu eserleridir.
- Selim İleri **Her Gece Bodrum** romanında iç konuşma tekniğini kullanmış ve bu romanıyla büyük başarı yakalamıştır.
- **Destan Gönüller**, Cehennem Kraliçesi, **Yarın Yapayalnız** Selim İleri'nin roman türünde eserleridir.
- Sepya Mürekkebiyle Yazıldı, **Kamelyasız Kadınlar**, İstanbul Yalnızlığı **Selim İleri**'nin **deneme** türünde eserleridir.
- Semiha Ayverdi eserlerinde özellikle geçmiş-şimdi çatışması, Batılılaşmayla meydana gelen değişimin aileyi olumsuz etkilemesi, insanın yücelerek ilahi aşka ulaşması ve olgun insan olması gibi konular üzerinde durmuştur.
- Semiha Ayverdi'nin **İbrahim Efendi Konağı** ve İnsan ve Şeytan adlı romanları geçmiş arayışın ürünleridir.
- Semiha Ayverdi'nin geçmişe duyduğu özlemi en güzel yansıtan romanı **İbrahim Efendi Konağı**'dır.
- **Mustafa Kutlu**'nun ilk öykülerinde romantik Anadoluçuluk göze çarpar. Daha sonraki öykülerinde ise sanayileşme ve modern yaşamın verdiği zengin olma hırsı ve tüketim çılgınlığı gibi sorunlara değinir.
- **Mustafa Kutlu** kendi tabiriyle hikâyelerini bir oturuşta, kahvehanelerde yazar ve yazdığı hikâyelere daha sonra müdahale etmeyi sevmez.
- Ortadaki Adam, **Gönül İşi**, Uzun Hikâye, **Ya Tahammül Ya Sefer**, Mavi Kuş, **Beyhude Geçti Ömrüm** Mustafa Kutlu'nun en tanınmış hikâyeleridir.